

Studieprogramma

5780 / 2019 - 2020

Welkom bij het Studiecentrum

Een van de belangrijke functies van een sjoel is: **Huis om te leren, beth midrasj**. 'Leren om te leren' en 'leren om te doen' zijn twee van onze mitswot. Ons doel is het vergroten en verdiepen van kennis en vaardigheden op Joods gebied om zo tot een rijker en voller liberaal-Joods leven te komen en de liberaal-Joodse identiteit te versterken.

Voor wie is het Studiecentrum?

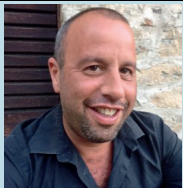
Het Studiecentrum is er voor alle leden van de LJG en hun partners. Andere geïnteresseerden kunnen een verzoek tot deelname richten aan studiecentrumljk@gmail.com. Iedereen – met weinig of veel kennis, praktisch ingesteld of studiebol, in elke levensfase – kan iets van zijn of haar gading vinden in het programma.

Programma

Het studieprogramma is gevarieerd, van basisniveau tot verdiepend, van praktisch tot theoretisch. Bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagavond of op zondag. Op de zondagochtend kunnen ouders gelijktijdig met hun kinderen leren, maar ook anderen zijn dan welkom. De prijzen zijn laag gehouden, zodat iedereen die dat wil, kan meedoen.

Mogelijk worden er in de loop van het jaar extra studieactiviteiten aangeboden. We zijn flexibel en staan open voor ideeën. Activiteiten worden via diverse kanalen aangekondigd: via onze eigen nieuwsservice (aanmelding hiervoor: via studiecentrumljk@gmail.com), de LJG-Nieuwsbrief, Kol Mokum Katan, Facebook en de website. U blijft op de hoogte!

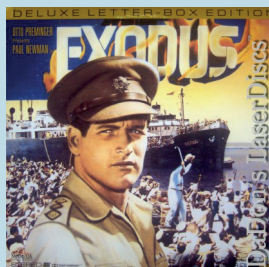

Gespreksleiders:
**Yoram Stein &
Naud van der Ven**

**Zondag 15 septem-
ber;**

3/11, 8/12, 12/1, 9/2,
15/3, 19/4, 17/5, 21/6.

10.15 - 12.00 uur

Film en een Goed Gesprek

We presenteren diverse films of filmfragmenten, die betrekking hebben op Joods leven en de Joodse traditie. Op basis van die films en wat zij bij ons losmaken gaan we met elkaar in gesprek over wat voor onszelf (en onze kinderen) mogelijk van betekenis is in de Joodse traditie. Het doel is te boeien, te verdiepen, te delen en vooral te genieten.

Aanmelden is niet nodig, voorkennis ook niet. We leren van en met elkaar. Koffie en thee staan klaar in de bibliotheek.

Cursusleider:

Daniël Beaupain

Dinsdag

**17 september
& 24 september.**

20.00 - 22.00 uur

Jona, de profeet

Waarom is Jona anders dan alle andere profeten? Waarom wordt het met Jom Kipoer gelezen in sjoel?

Dit boek is bijna in z'n geheel verhalend. Jona is anders omdat zijn leven zijn profetie wàs!

We kunnen uit dit boek onder meer van Jona leren hoe we beter om kunnen gaan met de raadsels en dilemma's in ons leven.

In tegenstelling tot andere profeten die meestal als bewonderenswaardig overkomen, valt Jona op als een persoon met gebreken die wegvluicht voor HaSjem. Maar hij krijgt kans op kans om zichzelf te redden. Zijn ervaringen kunnen ons inspireren om onze eigen tweede kans te vinden en te benutten.

In twee leersessies gaan we samen uitvissen over wie dit boek eigenlijk gaat en hoe we maximaal kunnen profiteren van de lessen die er in zijn vervat.

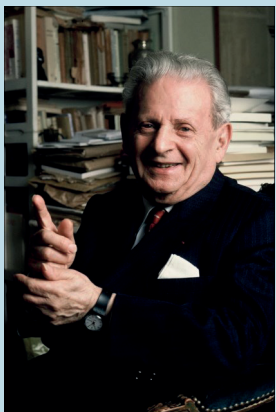

Cursusleider:

Naud van der Ven

Dinsdag 17 december

20.00 - 22.00 uur

Door de ogen van Levinas

De Hebreeuwse Bijbel vertoont op sommige plaatsen een gevoeligheid die onbekend is in andere oertekstverzamelingen, zoals de mythes van de Mesopotamiërs of de Grieken. Noem het inkeer, of tesjoeva. Daardoor geïnspireerd komt de Joodse filosoof Emmanuel Levinas in zijn oeuvre tot een hoofdthema dat andere Westerse filosofen niet kennen: het thema van de denkschaamte. Daarin gaat het over de vraag wat er gebeurt als de ene mens denkt voor de andere, en daarbij te ver gaat. De integriteit van de ander wordt geschaad. Maar vervolgens is verzoening heel goed mogelijk dankzij de denkschaamte.

Dat dit thema onbekend is in veel Westerse filosofieën, verklaart waarom het werk van Levinas soms vreemd aanvoelt, maar eveneens waarom het toegevoegde waarde heeft.

De cursusavond over Levinas zal erop gericht zijn om die toegevoegde waarde zichtbaar te maken.

Cursusleider:
Gilad Nezer

Dinsdag 21 januari;
28/1, 4/2 & 11/2.

20.00 - 22.00 uur

Prijs € 25,-

Israëlische Rapsodie

Deze tweede editie van de cursus 'Israël - gezongen geschiedenis' neemt een van de meest bruisende periodes van de Israëlische geschiedenis onder de loep: de jaren 1967-95. Dit is een periode in de Zionistische geschiedenis waarin ongeveer alles aan bod komt: oorlogen en vrede, de 'zwarte panthers'-opstand, de politieke machtsverschuiving, de intifada en wat eruit voortvloeide. Alles kwam aan bod - ook veel schoonheid in de vorm van prachtige Israëlische liederen. We zullen naar een aantal van deze liedjes luisteren en ze proberen te begrijpen, hoe de verhalen erachter hun vorm vinden door middel van tekst en muziek. Uiteindelijk zullen we de liederen ook zingen.

Gilad Nezer, de chazzan van de LJG Amsterdam, verdiept zich al jaren in de Israëlische geschiedenis en is internationaal bekend als vertolker van Israëlische liederen. Met zijn band 'Zan Nadir' brengt hij thematische programma's, vaak met actieve deelname van het publiek.

Cursusleider:
Jacob de Leeuwe

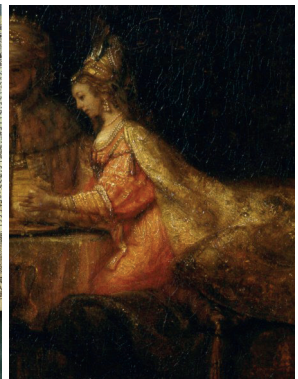
**Dinsdag 25 februari
& 3 maart.**

20.00 - 22.00 uur

Ester

Wat had en heeft Ester te verbergen? Wat is de overeenkomst tussen de tien zonen van Haman en de tien van Neurenberg? Een zoektocht naar de mystiek van de rol van Ester en haar verborgen voorspellingen. Het belooft een reis te worden door Tenach en Talmoed. Wat is de rol van God? Hoe is zijn onzichtbare hand zichtbaar in de Megilla? Een overtreding van het gebod van God aan Sjael heeft verschrikkelijke consequenties voor de toekomstige generaties van het Joodse volk: Amalek, Agag, Haman... Hitler...wie volgt? Het is onze strijd.

Cursusleider:

Daniël Beaupain

Dinsdag 14 januari

20.00 - 22.00 uur

Prijs € 7,50

P'SHAT
Literal

REMEZ
Hint

DRASH
Sermon

SOD
Secret

Pardes

In onze joodse traditie bestaat er een model om de teksten uit Tenach beter te verstaan en te begrijpen. Het staat bekend als Pardes en is het Hebreeuwse woord voor 'boomgaard'. De Hebreeuwse letters van het woord PRDS staan voor:

- P'shat – (פֶּשֶׁט)“gewoon” (eenvoudige) of de letterlijke directe betekenis.
- Remez – (רֵמֵז)“hints” of de allegorische betekenis, meer dan alleen de letterlijke betekenis van de zin.
- Drash – (דְּרָשׁ)“informeren”, de vergelijkende (midrasi) betekenis, zoals gegeven door middel van soortgelijke voorvallen. Ook wel homiletische of ethische onderwijzing.
- Sod – (סוּד)“verborgen” of geheime mystieke betekenis. Deze interpretatie kan je alleen krijgen door meditatie of droom.

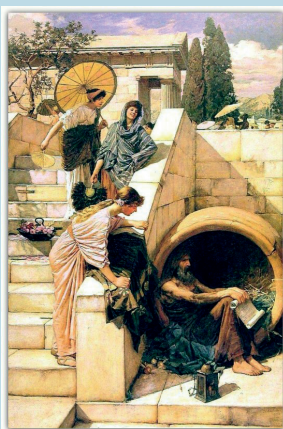
Middels tekstvoorbeelden uit Tenach gaan we samen in deze les/lezing dit model verkennen en beter begrijpen.

Cursusleider:
Yoram Stein

Dinsdag 12 mei;
19 & 26 mei; 2 juni.
20.00 - 22.00 uur

Leo Strauss en het natuurrecht

Bestaat er een objectieve maatstaf voor goed en kwaad? Of is kannibalisme alleen maar ‘een kwestie van smaak’? Deze vraag is op de agenda gezet door de Joods-Duits-Amerikaanse denker Leo Strauss (1899-1973), volgens sommigen de kwaadaardige godfather of the neocons, volgens anderen de grootste politieke filosoof van de twintigste eeuw. Diens *Natural Right and History* beschrijft hoe en waarom het idee van een objectieve morele standaard in de moderne tijd geleidelijk aan is verworpen. Deze verwerping van het zogenoemde natuurrecht heeft volgens Strauss geleid tot een rampzalig relativisme en nihilisme; immers, als alle meningen evenveel waard zijn, is de mening van een nazi niet slechter dan die van een niet-nazi. Wie Strauss volgt, ontdekt dat wij - moderne mensen, die onszelf verlicht en ver verheven wanen boven de mensen in het verleden - eigenlijk vertoeven in de diepst mogelijke morele duisternis. Is er nog een weg terug...?

Geheimen van de Sidoer

De delen van de Sidoer die tijdens diensten worden gebruikt zijn bekend, maar de Sidoer heeft veel meer te bieden. Je zou kunnen zeggen dat de Sidoer de Joodse agenda is. In de cursus wordt vooral ingegaan op de achtergronden en betekenis van de onbekendere delen van de Sidoer.

Cursusleider:s
**Chaim & Channa
van Unen**

Dinsdag 17 maart;
24/3 & 31/3.

20.00 - 22.00 uur

Prijs € 15,-

Cursusleiders:

**Menno ten Brink en
of Joram Rook-
maaker**

Dinsdag 18 februari

20.00 - 22.00 uur

en op Gan Hasjalom

Zondag 1 maart

10.00 - 12.00 uur

Sterven en rouw

De Joodse gebruiken rondom ernstige ziekte, sterven en rouw zijn eeuwenoud en kunnen in voorkomende gevallen houvast geven aan de direct betrokkenen. Hoewel het prettiger is om ons bezig te houden met simches, willen we zeker niet weglomen voor de realiteit. Het studieceterium organiseert twee sessies met als thema de rituelen van sterven en rouw. Wat zegt onze traditie hierover? Wat is een tahara? Hoe gaat een lewaja in zijn werk? Wat is de waarde van een sjiwwe? Onder begeleiding van de rabbijnen ten Brink en Rookmaaker geven we u inzicht in deze thema's, waarbij er ook ruimte zal zijn voor vragen.

Cursusleider:

Joram Rookmaaker

Zondag

29 maart & 5 april

10.15 - 12.15 uur

Prijs € 10,-

Sedercursus

De Hagada voor Pesach zou eigenlijk een script moeten zijn voor het beleven van de seder. In de praktijk lijkt het vaak meer op een puzzelrit: aangenaam om mee te maken, maar behoorlijk zoeken naar de weg. Dat zoeken is een stuk prettiger als je het tevoren hebt voorbereid met anderen. In twee sessies neemt Joram Rookmaaker je mee door de hagada, van de voorbereidingen tot en met de uitvoering. Aan de orde komen ook de melodieën, de keuze wat wel en wat niet weg te laten bij verschillende gezelschappen, achtergrondmateriaal en tips om de avond tot een succes te maken. We maken gebruik van De brede Hagada, maar ook andere hagadot zijn uiteraard meer dan welkom!

Wil jij ook de Sidoer kunnen lezen?

Het Hebreeuwse alfabet bestaat uit 22 medeklinkers en 12 klinkers.

Mede met behulp van een powerpoint presentatie leer je in 10 lessen de Hebreeuwse letters waardoor je in de toekomst de tekst in de Sidoer kunt volgen en lezen; ook al heb je (bijna) geen voorkennis.

Cursusleider:

**Ruthy Aronson-
Trenk**

Zondagochtenden

van 10.15 tot 12.00
uur

Prijs € 80,-

Studiereis

Al decennia lang organiseert het Studiecentrum inspirerende reizen naar verschillende steden en landen waarbij Joods heden en verleden centraal staan. Proeven van cultuur, geschiedenis en verrassende ontmoetingen met de lokale gemeenschappen, zijn vaste ingrediënten van onze reizen. In het verleden heeft het Studiecentrum succesvolle reizen georganiseerd naar onder meer Djerba (Tunesië), Buchara & Samarkand (Oezbekistan), Suriname en Istanbul. Het is een geweldige ervaring om met gelijkgezinden - die op zo een reis elkaar steeds beter leren kennen - de plaatselijke Joodse geschiedenis in beeld te krijgen. De ontmoetingen met de daar (nog of weer) actieve Joodse gemeenschap zijn onvergetelijk. Bij het ter perse gaan van dit studieprogramma was het reisdoel voor 2020 nog niet vastgesteld. De laatste reizen naar Georgië, Letland en Lithouwen kenden weer vele enthousiaste deelnemers. Uiteraard zullen we u tijdig informeren over het programma en de inschrijfprocedure: via de website, de wekelijkse LJG nieuwsbrief en Kol Mokum Katan.

Praktische informatie

Adres

Tenzij anders aangegeven worden alle cursussen en studiebijeenkomsten gehouden in het gebouw van de Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam, Zuidelijke Wandelweg 41, 1079 RK Amsterdam.

Aanmelding

Aanmelden op studiecentrumljg@gmail.com, bij voorkeur tot 2 weken voor aanvang. Voor cursusleiders wel zo prettig te weten hoe groot de groep zal zijn. Geen e-mail? Meld u telefonisch aan: 020 - 54 00 120.

Betalingen

Bij deelname bent u het volledige cursusgeld verschuldigd. Maak het deelnamebedrag over op: NL71 ABNA 0447.751.476 t.n.v. Kerkgenootschap LjG o.v.v. de naam van de cursus.

Colofon

Het Studie-
programma
5780 / 2019-2020
is een publicatie
van
Studiecentrum
LjG-Amsterdam

Ontwerp
Dick Hage

© 2019
Studiecentrum
LjG-Amsterdam

Lernen op sjabbat

Elke sjabbatmorgen kunt u *lernen* over de parasha van de week. We lezen, interpreteren en bediscussiëren de tekst, mede aan de hand van commentaren van rabbijnen en van diverse andere geleerden.

Iedereen kan zo aanschuiven.

Aanmelden is niet nodig, voorkennis ook niet. We leren van en met elkaar. Koffie en thee staan klaar in de bibliotheek.

Inspiratie voor iedereen!

Inloop vanaf 9.00 uur

Kijk ook regelmatig op: www.ljgamsterdam.nl/nl/studiecentrum

